

7.3.
18.3.2019.

Minijturno
putujuće
lutkarsko
kazalište
„Za Bregom“

GALERIJA ULUPUH

Entuzijizam u drvenom putnom koferu

IVANA BAKAL

Putujuće minijaturno lutkarsko kazalište definicija je podložna razmišljanju i kritikama, no neosporno nas upućuje na jednostavnost, praktičnost i brzu pripremu te, na kraju, na izvedbenu umjetnost koja ima svoju publiku.

Kada sam prije nekoliko godina čula za kazalište *Za bregom* i njegovu voditeljicu Zdenku Đerđ, nisam ni slutila da ćemo jednog dana višestruko surađivati. Organizacijsko-autorski, u pripremama i realizaciji ove izložbe; umjetnički, u polju u kojemu najviše stvaram, a to su kostimografija i kazalište; naposljetku i u području nastavnoga rada i sudjelovanja na znanstveno-stručnom seminaru posvećenom novim smjernicama u obrazovanju.¹ Zdenka Đerđ je svoj život posvetila kazalištu i edukaciji, a ova izložba objedinjuje oba rečena područja djelovanja. Fenomenološki gledano, minijaturno kazalište objedinjuje dvije umjetnosti, likovnu i kazališnu, sa željom za stvaranjem praktičnog malog kazališta dostupnog svima. U putnim, posebno izrađenim drvenim koferima nalazi se pokretno blago maštovitih predstava: scenografija, lutke i kostim(i) bazirani na

¹ Sudjelovanje na Znanstveno-stručnom skupu s međunarodnim sudjelovanjem, V. DANI ŠIME I ANTE STARČEVIĆA, Gospić, 7. i 8. svibnja 2015., u sklopu teme „Nove smjernice u odgoju i obrazovanju: Uloga umjetnosti u odgoju i obrazovanju“.

antologijskim pričama i bajkama, ali i na jednostavnim dosjetkama i jednostavnim novoosmišljenim dramskim predlošcima.

Lutkarsko kazalište *Za bregom* utemeljeno je 1993. godine i od tada kontinuirano djeluje stvarajući predstave za najmlađi uzrast, djecu od tri do deset godina. Osobitost je ovoga lutkarskoga kazališta poimanje javnih i uporabnih prostora u dječjim vrtićima i školama kao izvedbenih prostora koji se *izvedbenim preoblikovanjem* uz pomoć scenografije, lutaka i kostima pretvaraju u pravo, malo kazalište.

Budući da je riječ o *kazalištu* koje mora lako i jednostavno funkcionirati i koje nema svoju stalnu *scenu* za igranje, zadatak je umjetnika i autora likovnoga dijela predstave osmišljavanje cjelokupnog vizualnog segmenta predstave – od lutaka/likova, scene i njene svrsishodnosti (indirektno i do kreiranja *mizanscena*), preko oblikovanja putne ambalaže *predstave* u vidu prenosivog drvenog kofera/kutije ili posebno dizajnirane putne torbe, do *zaštite* (dječje) publike pomoću posebno oblikovane prijenosne zaštitne ograde.

Radi se o jednostavnim ali vrlo kreativnim zadacima na koje različiti umjetnici različito odgovaraju dajući im pečat svog jedinstvenog umjetničkog rukopisa. Potom je zadatak glumca/izvođača, predvođenih redateljem ili voditeljem kazališta, da te likove i scenu, ožive i *pokrenu* u cjelovitu lutkarsku predstavu.

Projekt *Minijaturno putujuće lutkarsko kazalište Za bregom* u Galeriji ULUPUH zamišljen je u tri cjeline. Prvi dio projekta je izložba lutaka, scenografija i kostima iz devet predstava realiziranih u tome

kazalištu od 1993. do 2018. godine, skupa s predstavljanjem procesa rada na pripremi predstava kroz skice i makete.

Drugi dio projekta zamišljen je kao javni razgovor o izazovima i posebnostima likovnog stvaralaštva za minijaturno putujuće lutkarsko kazalište, uz prisustvo teatrologa, likovnih (i) kazališnih umjetnika i glumaca/izvođača, te sudjelovanje publike. Razgovor se održava u subotu 16. ožujka 2019. godine u 12 sati.

Završni, treći dio projekta koji se odvija posljednjega dana izložbe čini izvedba dviju predstava od kojih je predstava *Listovi slikovnice* namijenjena djeci najmlađega uzrasta, a predstava *Bilo pa nije* djeci od 3 do 8 godina.

U stvaranju i osmišljavanju likovne poetike lutkarskih predstava kazališta *Za Bregom* sudjelovali su mnogi kazališni, likovni stvaraoci, utemeljitelji kazališta Jasna Mesarić i Zdenka Đerđ, kao i istaknuti lutkar i pedagog poput doajena Velimira Chytila. U Kazalištu su od 1996. do 2018. godine prvi put s lutkama glumili/radili/ igrali: Hrvoje Zalar, Adam Končić, Matilda Sorić, Antonija Stanišić, Anđelko Petric, Kristina Krepela, Zrinka Antičević, Sven Jakir, Dino Škare, Ivana Rodin, Ana Marija Percaić, Justina Vojaković-Fingler, Sara Moser, Lidija Kraljić, Marina Stanger i Ena Sanan Hdagha. Monodramske su pak igre kazališta bajki igrali neki od doajena hrvatskoga glumišta poput Marije Kohn, Pere Juričića i Hrvoja Zalara.

Likovnu poetiku predstava kreirali su ili već renomirani (kazališni) *likovnjaci* poput Antuna Crljena, Miljenka Sekulića i Ivane Bakal, ili (tada još početnici) lutkari i likovni umjetnici poput Nikolina Manojlović Vračar, Mie Janković i Davida Peroša Bonnota.

U proteklih četvrt stoljeća minijaturno pokretno kazalište *Za bregom* ustalilo se kao stalan i nezaobilazan segment hrvatskoga lutkarstva koji uvijek nove i svježije lutkarske izvedbe osmišljava nošen entuzijazmom i srcem Zdenke Đerđ te svih njezinih suradnika.

Značenja kazališne lutke

ZDENKA ĐERĐ

Asocijacija lutke u našoj je kulturnoj svijesti dvojaka, prva poziva na toplinu djetinjstva i ogleda se u svijetu bajki i folklora, a druga podsjeća na pseudoživot, smrt, mrtvilo, oponašanje života, civilizaciju strojeva, dvojnosti i otuđenja.

Poetika udvajanja lutkarske igre (glumac na sceni igra čovjeka, a lutka na sceni igra glumca) jezik umjetnosti oblikuje u njezin objekt. Zbog toga je kazališna lutka s jedne strane ironična, a s druge lako postaje stilizacijom i teži istraživanju i eksperimentu.

O značenju kazališne lutke izdvajamo promišljanja nekoliko teoretičara i umjetnika lutkarstva – Jurija Lotmana, Henryka Jurkowskog, Sergeja Obrascova te Luka Paljetka. Tako u tekstu *Lutke u sistemu kulture* Jurij Lotman (1984:77) piše da čovjek od prve igračke do kazališne predstave sebi stvara *drugi svijet* u kojemu on, kroz igru, udvostručuje svoj život te ga na taj *udvojeni* način emocionalno i etički upoznaje i spoznaje.

U prvome dijelu *Povijesti europskoga lutkarstva* Henryk Jurkowski (2005:11) promatra lutku u kontekstu drugih ljudskih figura (poput igračaka, automata, voštanih figura, figura jaslica) te kaže kako je lutka trodimenzionalna figura izrađena od različitih materijala, poput drva, voska, papirmašea, platna ili metala. Namijenjena je kazališnoj izvedbi kako bi prikazala čovjeka ili neko drugo biće (stvari, pojavu), a oživljava je čovjek uz

pomoć žica i štapova kojima manipulira izvana ili neposredno vlastitom rukom, ako je, primjerice, manipulira iznutra. Glavno svojstvo lutke jest mogućnost prelaska iz nepokretnoga stanja u kategoriju bića koje svojom energijom pokreće čovjek.

U svojem čistom obliku, lutka je figura kojom neposredno upravlja čovjek, to jest lutkar. Postoje tri sustava upravljanja ili pokretanja lutke, to su: ljudska mašta, ljudski inženjering i svjesna neposredna ljudska kontrola. Zbog toga je lutka kao animirana slika živoga bića, animirani simulakrum ili slika, kip, kumir, priviđenje, utvara, sablast, avet (Klaić 1974:1205), sastavni dio povijesti figurativne umjetnosti i njezina položaja u društvu.

U tekstu *Šta je to – lutka* Sergej Obrascov (1984:9) različite odgovore na postavljeno pitanje sažima u stajalištu da je lutkarsko kazalište od svih vrsta predstavljčkih umjetnosti najviše alegorično. Jer lutka nije ni čovjek ni živo biće, nego je *predmet*. Njegovu alegoričnost tvori prvenstveno objektivnost predmeta lutke ili izražajnoga sredstva lutkarskoga kazališta. Za Obrascova je svako umjetničko djelo čudo otkrića, asocijativno-emocionalnog otkrića. *Igra lutke* – čudo je oživljavanja neživoga. Točnije, za gledatelja to je čudo oživljenoga predmeta, a za glumca lutkara radost njegova oživljavanja (Obrascov 1984:14). Lutka je beživotna figura koju pokreće čovjek pred gledateljima. Ona nije imitacija živoga bića (svejedno je li to čovjek ili pas), nego *lik* do krajnjih granica sveden na zajednički imenitelj, tipiziran do stupnja alegorije. Golem socijalni značaj alegorije u umjetnosti očituje se u njezinoj dominaciji u dvama polovima, satiričnom i romantičnom, te u poticanju suprotnih i oprečnih emocija. Obrascov to pojašnjava činjenicom da ljudi i u najsiriromašnjim zemljama i selima,

unatoč bijedi i egzistencijalnoj ugroženosti, pjevaju tradicijske ili svoje, često tužne i nostalgичne pjesme. Potreba je to čovjeka da svijet koji ga okružuje ne poimlje samo logikom razuma, nego i logikom srca, odnosno emocijom.

Lutka može stvarati autentične likove, potpuno osobne i opće snage, i zbog toga ljudski karakter koji ona stvara postaje zajednički, opći. Zbog te snage zajedništva, zaključuje Obrascov, u lutkarskom je kazalištu moguće stvarati takve predstave kakve nije moguće realizirati u drugim kazališnim vrstama i izrazima (nelutkovnim izražajnim sredstvima), osvjetljavajući životne pojave s one strane s koje se ne mogu osvijetliti ni na koji drugi način (Obrascov 1984:16).

Godine 2004. u poruci za Svjetski dan lutkarstva (21. ožujka) Luko Paljetak sagledao je bit, značenje i izražajne osobitosti *kazališne lutke*. Navodimo ih redom, u slobodnoj interpretaciji poruke.

Kao što je čovjek bez lutke svakidašnji čovjek, a s lutkom je nešto više od toga, tako i lutka tek s čovjekom postaje *scensko biće*. Budući da lutka zna sve o smrti zato što u njoj boravi, ona iz nje izlazi svaki put kada joj lutkar ustupi (ustupi, a ne proda) svoju dušu, s nekim zadatkom što ga čovjek sam (bez lutke) ne bi mogao obaviti u svome iskonskom strahu od smrti koji poprima bezbroj oblića, prostora i stanja. Skinuta s ruke svoga dušodavca ili animatora, lutka se vraća u bezličnost, postaje stvar i dijeli sudbinu svih prolaznih stvari. Uzeta u ruke, čak i izvan kazališnoga čina, lutka zadržava hod vremena i pretvara ga u ahistorijsko. Kada je lutka u ili na ruci animatora, vrijeme mijenja brzinu svoga tijeka, usporava se, staje.

Lutka voli bajkovito vrijeme i zato ga otima običnome vremenu, ali to ne može učiniti bez svoga lutkara i svoga kazališta. Zato je *kazalište lutaka* kuća djetinjstva (bez obzira na starost njegovih gledatelja), kuća bajkovita vremena, kuća mogućih nemogućnosti. To je kuća hrabrosti, začuđujuće istine i bezopasne laži, kuća čovječnosti, baš zato što joj je temelj lutka.

Zemljišni prostor lutke nije veći od lutkareve ruke, ali ona je biće zraka, pripada joj cijeli svijet, i vidljivi i nevidljivi. Ona ga zajedno s lutkarom svodi na mjeru pozornice u vrijeme trajanja predstave. Čini to zato kako bi ga učinila preglednim, jasnim i cjelovitim.

Lutka je simbiotično scensko biće kroz koje čovjek lutkar ostvaruje najbolji dio svoga scenskoga bića, onaj općeljudski, *onaj s kojim se može krenuti u borbu za bolji svijet i ljepši san*, završnica je Paljetkove poruke, odnosno, metaforičnoga značenja objekta ili pojma *lutka*.

Lutka i čovjek u predstavi postaju jedinstveno biće, odričući se svako sa svoje strane, dijela svoje prirode: čovjek *viška* života, a lutka *viška* smrti, u korist zajedničkog scenskog postojanja.

U svakoj lutki skrivena je poezija koju treba znati izmamiti. Nema nepoetične lutke, nema ružnih lutaka, postoje samo ljudi koji iz njih znaju ili ne znaju izmamiti poeziju. Oni koji ne znaju, naprosto je zarobe u lutki i ona u njoj jednostavno čeka bolju prigodu (Paljetak 1990:124). Paljetak drži važnom činjenicu da je lutka sastavni dio dječjeg života. Kroz lutku dijete razvija najbolje strane svoje osobnosti, i kroz lutku s kojom se igra i kroz onu na sceni. S lutkom na sceni dijete se poistovjećuje i razvija mnoge humane dimenzije vlastite ličnosti.

Prema tome, lutkarstvo je umjetnost kojom se mogu ostvariti i pedagoška nastojanja i vrhunski umjetnički dometi (Paljetak 1990:115).

Jurkowski, Henryk. 2005. *Povijest europskoga lutkarstva, I. dio*. Međunarodni centar za usluge u kulturi. Zagreb.

Klaić, Bratoljub. 1974. *Veliki rječnik stranih riječi, izraza i kratica*. Zora. Zagreb.

Lotman, Juraj. *Lutke u sistemu kulture*. 1984. Scena XX/1. Sterijino pozorje. Novi Sad. 75- 77. str.

Obrascov, Sergej. 1984. *Šta je to – lutka*. Scena XX/1. Sterijino pozorje. Novi Sad. 9-16. str.

Paljetak, Luko. 2004. *Lutkin osmijeh traje zauvijek. Svjetski dan lutkarstva 2004*. <http://www.unima.hr>

Paljetak, Luko. 1990. *Lutkarsko kazalište – s obje strane paravana*. Jugoslavenski festival djeteta. Šibenik.

Listovi slikovnice

Prema pričama Hansa Christiana Andersena, poeziji Dobriše Cesarića i Marije Barbarić Fanuko, za lutkarsku igru napisala Zdenka Đerđ (obnova praižvedene predstave 2015.)

/ Likovi lutke slika (1.) Slikarica, Mjesec (2.) Ribe 1, 2, 3, 4, 5 (3.) Jato labudova, Labud koji pada (4.) Mala Zvijezda, Velika Zvijezda, Mladić, Djevojka (5.) Majka i Djevojčica, Djevojčica sa šibicama, Kočijaš (glas), Dječak (glas), Oblak, Baka (6.) Ptica u krletki (7.) Mačak, Mačka (8.) Par labudova (9.) Žabac, Žaba, Žabica, Vilin Konjic
/ Likove lutke animiraju i tonsku kulisu stvaraju: Sara Moser i Lidija Kraljić
/ Režija: Zdenka Đerđ
/ Scenografiju i likove lutke kreirala i izradila Nikolina Manojlović Vračar

/ Likove lutke Žabac, Žaba, Žabica, Ptica, Vilin Konjic, Lopoč kreirao i izradio Antun Crljen
/ Likove za sjene izabralo i izradilo Ana-Marija Percaić i Justina Vojaković-Fingler
/ Oblikovatelj tonske kulise – glazbe: Boris Klarić
/ Za tehniku odgovoran Zvonimir Janković
/ Predstava je namijenjena djeci od dvije do osam godina.

Premijera: 3. ožujka 2018., Centar za kulturu i informacije Maksimir, Švarcova 18, Zagreb.

Lopovčićevo blago

u pripremi

Priču Karela Čapeka *O začaranom skitnici*
dramatizirala Zdenka Đerđ

/ Kreacija lutaka i scenografije: Mia Janković
Shentser

Marija Barbarić Fanuko Blagi dan

Dramatizacija priče Zdenka Đerđ

/ Likovi lutke: Vilin Konjic, Riba 1, 2, Žaba 1, 2,
Žabica, Ptica 1, 2, Vodeni Pauk 1, 2, Zečić, Vuk,
Lopoč, Sunce, Stijena

/ Likove lutke animiraju: Melita Inić / Ines
Ivanjko, Tamara Cipek / Hrvoje Zalar i Evgenia
Popović

/ Režija i likovno-scensko rješenje: Zdenka Đerđ
/ Kreacija i realizacija lutaka i scenografije: Antun
Crljen

/ Glazba: Krešimir Klemenčić

/ Savjetnica za scenski govor: Marija Kohn

/ Realizacija scene: Josip Brljak, Ines Ivanjko i
Zdenka Đerđ

/ Majstor tona i svjetla: Josip Brljak

/ Organizacija predstave: Ines Ivanjko / Zdenka
Đerđ

/ Odgovoran za tehniku i scensku opremu: Josip
Brljak

/ Predstava je namijenjena djeci od 6 -11 godina.

Praizvedba: 11. siječnja 1996., Dječji centar
"Siget", Siget 12, Zagreb.

Janja Brajdić *Na Medvednici "81.*

- / Likovi lutke: Sova Mudrica, Lisac Lukavko, Medvjedica Medena, Žabac Glavac, Medvjed Medeni, Rak Štipko, Pauk Pletko, Medvjedić Medenko, Zec Zelenko
 - / Likove lutke animiraju: Sonja Papeš / Matilda Sorić, Antonija Stanišić / Vanda Šušnjar, Adam Končić i Valentina Mesarić
 - / Režija i likovno-scensko rješenje: Zdenka Đerđ
 - / Kreacija i izrada lutaka i scenografije: Antun Crljen
 - / Glazba: Krešimir Klemenčić
 - / Savjeti za scenski govor: Marija Kohn
 - / Ton-majstor: Josip Brljak
 - / Izrada scene: Antun Crljen, Josip Brljak i Zdenka Đerđ
 - / Organizacija predstave: Zdenka Đerđ
 - / Predstava je namijenjena djeci od 5 do 11 godina.
- Praizvedba: 27. ožujka 1999., Hrvatski prirodoslovni muzej, Demetrova 3, Zagreb.

Nada Zidar Bogadi *Sretan cvrčak*

Dramatizacija priče Zdenka Đerđ. Prejev u stihove Sanja Ivić.

- / Likovi lutke: Žaba Aba, Češljugica Ugica, Češljugarka Arka, Cvrčka Čka, Lisica Isa, Cvrčak Čak, Lisac As, Pauk Auk, Češljugar Ljugar, Mrav 1, 2, Leptir 1, 2
 - / Likove lutke animiraju: Zrinka Antičević, Janko Rakoš / Kristina Krepela i Anđelko Petric / Sven Jakir
 - / Režija: Zdenka Đerđ
 - / Lutke kreirao i izradio: Antun Crljen
 - / Glazbu skladali Stjepan i Marko Matanović
 - / Vizualno rješenje scene: Antun Crljen i Zdenka Đerđ
 - / Scenografiju izradili: Jadran film, Antun Crljen, Tomislav Šiško Vuković i Zdenka Đerđ
 - / Ton-majstor: Davor Ankon st. / ml.
 - / Svjetlo oblikovao: Damir Kruhak
 - / Za tehniku odgovorni: Davor Ankon st. i ml.
 - / Organizacija predstave: Stjepan Matanović i Zdenka Đerđ
 - / Predstava je namijenjena djeci od 5 do 10 godina.
- Praizvedba: 27. rujna 2004., Teatar ITD (polukružna dvorana), Savska cesta 25, Zagreb.

Ivana Gudelj – Zdenka Đerđ
Bilo pa nije

Lutkarski igrokaz za hrvatske pučko-muzejske predmete.

U igrokazu su korištene dječje brojalice i brojalice hrvatske usmene književnosti *Bilo ga, pa nije* te tradicijske pjesme *Lavandin cvijet* (engleska), *Pleši, pleši* (slovačka), *Bella Bimba* (talijanska), *Vitez Charlie* (škotska) i *Gdje je onaj cvijetak žuti*, G. B. Pergolesia.

- / Likovi lutke: RATAR, džezva, PRINCEZA, porculanska šalica, KRALJICA, pegla, KRALJ, taca, RIZNIČAR, mlin za kavu, DVORKINJA, lončić, KULA DVORCA, lonac, SUNCE, drvena posuda –veća, MJESEC, drvena posuda – manja, PRIPOVJEDAČI, preslica i vretena
- / Likove predmete animiraju i tonski oblikuju: Ena Sanan Hdagha i Marina Stanger
- / Režija: Zdenka Đerđ
- / Scena i kostim: Ivana Bakal

- / Izbor brojalice i tradicijskih pjesama: Blaženka Bačlija Sušić
- / Dramaturška i redateljska suradnja te scenski pokret: Ena Sanan Hdagha i Marina Stanger
- / Korekcija scenskog pokreta: Snježana Pisk
- / Svjetlo: Sanela Šolc
- / Za tehniku odgovoran: Zvonimir Janković
- / Predstava je namijenjena djeci od tri do osam godina.

Praizvedba: 5. lipnja 2018., Centar za kulturu i informacije Maksimir, Švarcova 18, Zagreb.

Mjesečeve priče

Prema *Slikovnici bez slika* Hansa Christiana Andersena napisala Zdenka Đerđ.

U lutkarskoj igri je pjesma *O zvijezdama* Marije Barbarić- Fanuko

- / Dramski lik: Slikar
- / Likovi lutke: Mjesec, Ribe 1, 2, 3, 4, 5, Jato labudova, Labud koji pada, Mala Zvijezda, Velika Zvijezda, Mladić, Djevojka, Majka i Djevojčica, Djevojčica sa šibicama, Kočijaš (glas), Dječak (glas), Oblak, Baka, Majmun 1, 2, Zmija, Lav, Nilski konj, Krokodil, Mačak, Mačka, Par labudova, Žabac, Žaba, Žabica i Vilin Konjic
- / Igraju i tonsku kulisu stvaraju: Zrinka Antičević i Dino Škare
- / Režija: Zdenka Đerđ

- / Lutke kreirala i izradila: Nikolina Manojlović Vračar
- / Lutke Zmije, Žaba (3) i Vilina Konjica kreirao i izradio: Antun Crljen
- / Glazbu/tonsku kulisu skladao: Boris Klarić
- / Kostim: Zrinka Nedeljković
- / Svjetlo oblikovao: Dražen Dundović/Luka
- / Organizacija: Zdenka Đerđ
- / Predstava je namijenjena djeci od 3 do 8 godina.

Praizvedba: 9. studenoga 2006., Zagrebačko kazalište lutaka (mala dvorana), Ul. baruna Trenka 3, Zagreb.

Palunkova priča

Dramatizacija bajke Ivane Brlić-Mažuranić Ribar Palunko i njegova žena Zdenka Đerđ

- / Dramski lik: Ribar Palunko
- / Likovi lutke: Ribar Palunko, Palunkova žena, Zora Djevojka, Pomorkinja Vila 1, 2, 3, Dječak Vlatko i Morski Kralj
- / Igra: Pero Juričić
- / Režija: Zdenka Đerđ
- / Likovno-scensko rješenje i realizacija: Nikolina Manojlović Vračar
- / Glazba za dvojnice: Stjepan Matanović

- / Stručni savjeti za glazbu i izrada dvojnice: Stjepan Večković
- / Predstava je namijenjena djeci od 7 do 11 godina.

Praizvedba: 27. veljače 2004., Knjižnice Grada Zagreba. Gradska knjižnica - Odjel za djecu i mladež, Starčevićev trg 4, Zagreb.

Melita Rundek *Oči koje svijetle u mraku*

Dramatizacija Zdenka Đerđ

- / Dramski likovi: Pripovjedač, Lovac na blago
- / Likovi lutke: Mačka Sivka, Mačak Bah, Mačka Vila, Mačić 1, Mačić 2, Pas Maks, Biser, Morski Kralj, Kraljev Podanik, Riba 1, Riba 2, Riba 3, Zlatna Riba, Rak
- / Igraju, likove lutke animiraju i tonsku kulisu stvaraju: Ivana Rodin i Dino Škare / Zoran Kelava
- / Režija: Zdenka Đerđ

- / Kreacija i izrada lutaka i scenografije: Miljenko Sekulić
- / Glazba i tonska kulisa: Boris Klarić
- / Organizacija: Milka Jovetić-Tonković
- / Predstava je namijenjena djeci od 3 do 8 godina.

Praizvedba: 9. prosinca 2009., Međunarodni centar za usluge u kulturi (mala dvorana), Ulica Božidara Magovca 17, Zagreb.

Autorice izložbe

Dr. art. **BAKAL, IVANA**, doc. kostimografijom se profesionalno bavi od 1986. godine. Studirala je na Tekstilno-tehnološkom fakultetu u Zagrebu – 1987. godine diplomirala je na Višoj školi dizajn odjeće i 2010. magistrirala na diplomskom studiju kostimografije, a 2015. godine stekla je titulu doktorice umjetnosti na ALU. Autorica je više od stotinu kostimografija, nekoliko scenografija, dizajnerica je odjevnih i tekstilnih predmeta, te autorica velikih strukovnih projekata („Sto godina hrvatske scenografije i kostimografije 1909. – 2009.“), pokrenula je bijenalnu izložbu Sekcija za kazališnu i filmsku umjetnost naziva „Suvremena kazališna i filmska scena“, autorica je bijenalne izložbe „Nacionalna baština“. Izlaže na samostalnim i skupnim izložbama u zemlji i svijetu. Suraduje na izložbama i kao autor likovnog postava („Kazalište i kulturna memorija – 50 godina Odsjeka za povijest hrvatskog kazališta HAZU“, 2016. i „Milan Ogrizović i kazalište“, HAZU, 2017., „Suvremena kazališna i filmska scena 2015. – 2017.“ i dr.). Sudjeluje na znanstvenim skupovima i piše znanstvene radove na temu kostimografije i obrazovanja. Autorica je i urednica monografija o hrvatskoj scenografiji i kostimografiji. Predsjednica je ULUPUH-a i Sekcija za kazališnu i filmsku umjetnost. Članica je i Sekcije za tekstilno stvaralaštvo ULUPUH-a. Vanjski je suradnik – docent na Diplomskom studiju kostimografije Tekstilno-tehnološkog fakulteta u Zagrebu. Članica je Hrvatske zajednice samostalnih umjetnika od 1990. godine. Dobitnica je više nagrada.

Dr. sc. **ĐERĐ, ZDENKA**, doc. diplomirala je hrvatski jezik i književnost te filozofiju 1978. na Filozofskom fakultetu u Zadru Sveučilišta u Splitu, magistrirala 1997. (tema *Put od osobnog do scenskog identiteta*) i doktorirala 2013. (tema *Hrvatski lutkarski igrokaz*) na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Od 1979. do 2000. stručna je suradnica za kazališni amaterizam Grada Zagreba (Zajednica Saveza KUD-a Zagreba, Kulturni centar Peščenica), a od 2000. viša je stručna suradnica u Centru za kulturu i informacije Maksimir u Zagrebu. Vanjska je suradnica Leksikografskoga zavoda *Miroslava Krlež*e za edicije *Hrvatski biografski leksikon*, *Hrvatska književna enciklopedija*, *Kazališni leksikon* te kao viši predavač pa docent na Učiteljskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Pokreće, izabire i uređuje stručne publikacije – bialna tri *Zbornika drama i predložaka za igre alternativnog i amaterskog kazališta RH*, priručnik *Školsko kazalište*. Aktivno sudjeluje u radu znanstvenih i stručnih skupova u zemlji i inozemstvu. Autorica je i voditeljica (sa suradnicima) lutkarsko-edukativnih programa i interdisciplinarnih projekata LK „Za bregom“ i Centra za kulturu i informacije Maksimir. Umjetnička je voditeljica LK „Za bregom“ od 1993. gdje je producentica i pomoćnica režije predstave *Čarobni zvončići V. Chytila* (1993.). Za osnovano Kazalište piše lutkarske igrokaze, dramatiizira priče i bajke te režira lutkarske predstave. Pretežito su to hrvatske praizvedbe lutkarskih igrokaza: *Blagi dan M. Barbarić-Fanuko* (1996.), *Pismo iz Zelengrada N. Videk* (1997.), *Na Medvednici '81*.

(2001.), *Majčina priča Šume Striborove*, dramatizacija bajke Šuma Striborova I. Brlić-Mažuranić (2001.), *Sretan cvrčak* N. Zidar Bogadi (2004.), *Palunkova priča*, dramatizacija bajke *Ribar Palunko i njegova žena* I. Brlić-Mažuranić (2004.), *Mjesečeve priče*, prema *Slikovnici bez slika* H. Ch. Andersena (2006.), *Oči koje svijetle u mraku* M. Rundek (2008.), *Listovi Slikovnice* (2015. i 2018. obnova) i *Bilo pa nije* I. Gudelj-Z-Đerđ. Autorica je studije/knjige *Dramaturgija lutkarskoga kazališta. Teorija, lutkarske poetike i igrokazi*. Leykam international, Zagreb, 2018.

NAKLADNIK:

ULUPUH – Hrvatska udruga likovnih umjetnika primijenjenih umjetnosti, Preradovićeva 44/1, Zagreb

ZA NAKLADNIKA:

Ivana Bakal, predsjednica ULUPUH-a

UREDнице:

Ivana Bakal
Zdenka Đerđ
Maša Štrbac

TEKSTOVI:

Ivana Bakal
Zdenka Đerđ

GRAFIČKO OBLIKOVANJE I PRIPREMA:

Lidija Novosel

TISAK:

STEGA TISAK d.o.o., Zagreb; ožujak 2019.

NAKLADA:

300 primjeraka

ISBN:

978-953-327-162-0

LIKOVNI POSTAV IZLOŽBE:

Ivana Bakal
Zdenka Đerđ

PROSTOR ODRŽAVANJA IZLOŽBE:

Galerija ULUPUH, Tkalčićeva 14, Zagreb

Tel: ++385 1 4813 746

galerija-ulupuh@zg.t-com.hr

ORGANIZATOR IZLOŽBE:

ULUPUH – Hrvatska udruga likovnih umjetnika primijenjenih umjetnosti, Preradovićeva 44/1, Zagreb

Tel: ++385 1 4552 595

ulupuh@zg.t-com.hr

www.ulupuh.hr

ULUPUH

Izložba je realizirana uz financijsku potporu
Ministarstva kulture RH i Grada Zagreba

GALERIJA ULUPUH